

Sygn. akt I CZ 50/14

POSTANOWIENIE

Dnia 6 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Wiśniewski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A.N. i P. N.

przeciwko Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń S.A.

o zadośćuczynienie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 6 sierpnia 2014 r.,

zażalenia powódek na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 10 kwietnia 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2014 r. odrzucił skargę kasacyjną powódek A. N. i P. N. od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 9 października 2013 r., jako niedopuszczalną z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia.

Uzasadniając przesłankę dopuszczalności skargi kasacyjnej ze względu na wartość prawa majątkowego, pełnomocnik skarżących wskazał, że dochodzona pozwem kwota 80 000 zł stanowi łączną wartość roszczenia obydwu powódek z uwagi na wspólne dobro osobiste. Zarządzeniem z dnia 27 lutego 2014 r. wezwano pełnomocnika skarżących do uzupełnienia braków formalnych skargi poprzez wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia odrębnie w stosunku do każdej z powódek. W określonym tygodniowym terminie pełnomocnik skarżących wskazał, że każda z powódek domaga się tytułem zadośćuczynienia zasądzenia od pozwanego po 40.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego postanowienia wskazał, że nie można przyjąć aby w sprawie zachodził przypadek współuczestnictwa materialnego, który uzasadniałby podanie jednej, łącznej wartości przedmiotu zaskarżenia.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego skarżący wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Art. 398² § 1 k.p.c. jest ujęty w sposób negatywny, tj. wymienia sprawy, w których skarga kasacyjna nie jest dopuszczalna. Taka konstrukcja tego unormowania wzmacnia ogólnie przyjmowaną zasadę, że ograniczenia w zakresie dopuszczalności środków odwoławczych lub środków zaskarżenia powinny

wyraźnie wynikać z treści przepisów oraz, że nie należy ich wyklądać rozszerzająco. Z brzmienia powołanego przepisu wynika dostatecznie jasno, że odnosi się on jedynie do „spraw o prawa majątkowe”. Także wykładnia funkcjonalna uzasadnia takie rozumienie art. 398² § 1 k.p.c., że kryterium dopuszczalności skargi kasacyjnej w postaci wartości przedmiotu zaskarżenia dotyczy spraw, których przedmiotem są tylko prawa majątkowe. Jeżeli sprawa dotyczy praw majątkowych i niemajątkowych, a skargę kasacyjną skierowano przeciwko orzeczeniu zarówno w zakresie praw majątkowych, jak i niemajątkowych, to będzie ona dopuszczalna bez względu na wartość objętego zaskarżeniem roszczenia majątkowego.

Sprawy o prawa majątkowe, w rozumieniu art. 398² § 1 k.p.c., obejmują sprawy o świadczenie, o ustalenie prawa lub stosunku prawnego oraz o ukształtowanie prawa lub stosunku prawnego, jeżeli dotyczą one praw majątkowych (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2001 r., V CZ 4/01, nie publ.). Kryterium oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej z uwagi na treść art. 398² § 1 k.p.c. stanowi więc nie rodzaj powództwa, ale jego charakter majątkowy bądź niemajątkowy. Za prawa majątkowe uważa się także roszczenia pieniężne, chociażby służyły do ochrony dóbr niemajątkowych (postanowienie SN z dnia 24 maja 2007 r. II CZ 31/07, niepubl.).

Z tytułu ochrony dóbr osobistych mogą być dochodzone roszczenia o charakterze niemajątkowym jak i majątkowym (art. 24 § 1 i 2 k.c.). O dopuszczalności skargi kasacyjnej w takiej sprawie w części dotyczącej tylko roszczeń majątkowych (praw majątkowych) decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.).

W sprawie Sąd Apelacyjny wyrokiem z dnia 9 października 2013 r. oddalił apelację powódek w przedmiocie dochodzonego od pozwanego zadośćuczynienia w kwocie po 40 000 na rzecz każdej z nich.

Przedmiotem zaskarżenia było więc wyłącznie zasądzenie świadczenia pieniężnego, zatem o dopuszczalności skargi kasacyjnej, jak trafnie uznał Sąd Apelacyjny, decyduje wartość przedmiotu zaskarżenia, która według art. 398² § 1 k.p.c. wynosi 50 000 zł. Tymczasem wartość ta w przedmiotowej sprawie nie

przekracza tak określonego kwotowego progu dopuszczalności skargi kasacyjnej. W sprawie wbrew wywodom skarżącego nie zachodził także przypadek współuczestnictwa materialnego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1997 r. I CKN 31/97 (nie publ.), uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 9 stycznia 2008 r., III CZP 111/07, Biul. SN 2008, nr 1, s. 11 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., V CSK 241/09, niepubl. i z dnia 14 maja 2013 r., I CSK 596/12, niepubl.).

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny trafnie odrzucił skargę kasacyjną jako niedopuszczalną, co przesądza o bezzasadności zażalenia i skutkowało jego oddaleniem (art. 394¹ k.p.c. oraz art. 398¹⁴ k.p.c.).